

Håller det på att formas en politisk majoritet för att ge ukrainska flyktingar rätt att läsa sfi? Utspel från flera politiska partier har gjorts under sommaren, och SKR vill att regeringen snabbtredet frågan.

Det är dags för val och det jämna opinionsläget innebär stor osäkerhet om mycket. Den budgetproposition som vanligen ska lämnas 20 september av regeringen behöver ett valår inte lämnas förrän 15 november. Besked om eventuella satsningar på vuxenutbildning och arbetsmarknadstjänster lär därmed dröja.

Migrationsverkets julprognos innehåller små förändringar i förväntat antal asylsökande de kommande åren jämfört prognosen för april. Undantaget är år 2024 för vilket Migrationsverket skriver upp sin prognos med 14 000 asylsökande, en ökning med 42 %. Detta bygger helt på ett nytt antagande att kriget i Ukraina blir mer långvarigt och att massflyktsdirektivet som löper ut i mars 2023 kommer att förlängas med ett år. Man uppskattar att ca 40 % av de ukrainska flyktingar som nu vistas i Sverige kommer att söka asyl.

Varningarna om en annalkande lågkonjunktur duggar tätt, men arbetsmarknaden är fortsatt stark och vi ser ännu inga tecken på stigande arbetslöshet. Tvärtom fortsätter långtidsarbetslösheten att sjunka för 12:e månaden i rad enligt Arbetsförmedlingens senaste siffror, och ungdomsarbetslösheten har inte varit lägre sedan 2008.

Klicka på de **feta** rubrikerna/länkarna nedan för att läsa mer.

POLITIK OCH REFORMER

SYDSVENSKAN

Ygeman: SFI kan komma att öppnas för ukrainare

De som fått tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige på grund av EU:s massflyktsdirektiv har inte rätt till svenskundervisning inom ramen för SFI. Anledningen är att SFI är tänkt för dem som kommer att stanna i Sverige. När konflikten nu drar ut på tiden kan det vara på sin plats att fundera på om inte även ukrainarna ska erbjudas SFI, säger migrationsminister Anders Ygeman.

Läs mer i den bifogade pdf:en och kommentaren nedan.

Bifogade filer

[SFI-kan-ppnas-fr-ukrainare.pdf](#)

Kommentar: När kriget i Ukraina nu har pågått i över ett halvår har frågan om de ukrainska flyktingarnas rättigheter i Sverige börjat skifta karaktär. Massflyktsdirektivet gav de ukrainska flyktingarna en rad rättigheter, men direktivet har ett kortsiktigt perspektiv som bygger på att snabbt ge flyktingar rätt att få skydd i landet och chansen att försörja sig under den tid de uppehåller sig här, innan de återvänder till Ukraina. När kriget nu ser ut att kunna pågå under lång tid aktualiseras frågan om de ukrainska flyktingarnas rättigheter i förhållande till andra flyktingars. T.ex. fortsätter frågan om ukrainska flyktingars rätt att läsa sfi att engagera och Centerpartiet sällade sig i början av sommaren till de partier (Liberalerna och Miljöpartiet) som förespråkar en sådan rätt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gick i juli ut med en [begäran](#) att snabbtreda frågan om ukrainska flyktingar delta i sfi och annan kommunal vuxenutbildning.

Aktuella regeländringar - Skolverket

Sedan 1 juli gäller

- ny princip för betygssättning ("kompensatorisk betygssättning").
- ändrade regler för behörighet i bl.a. ämnena svenska som andraspråk och modersmål.
- ändringar i fyra ämnen inom handel och administration.

Sedan 1 augusti gäller

- skyldighet för kommuner att tillhandahålla en sammanhållen utbildning för vissa nyanlända med så kallad utbildningsplikt inom komvux.

Fr.o.m. 1 september gäller

- nya föreskrifter om vilka komvuxkurser den som vill få särskild behörighet till yrkeshögskolan har rätt att läsa.

Kommentar: det nya betygssystemet med ämnesbetyg införs nu och tillämpas på utbildning som påbörjas efter 30 juni 2025.

Komvux - ändringar i skollagen om inledande kartläggning och validering

Ändringarna innebär bland annat att det införs en skyldighet för hemkommunen att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom komvux erbjuds en inledande kartläggning. Det införs också en skyldighet för huvudmannen för komvux att se till att en elev som behöver validering erbjuds det, om valideringen görs inom ramen för en eller flera kurser som bekostas av elevens hemkommun. Ändringarna innebär även att det förtydligas vad som avses med validering och vilken dokumentation den som genomgått en validering har rätt till...

Statliga utredningar och förslag- status

I bifogad fil finns en sammanställning av samtliga utredningar vi bevakar, och deras status i lagstiftningsprocessen. Rörelser sedan senaste rapporten:

- Utredningen "Språk- och samhällskunskapskrav för permanent uppehållstillstånd" har tillsatts.
- Propositionen "Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning" har godkänts av riksdagen. Den 29 augusti gav regeringen Skolverket i uppdrag att påbörja arbetet med att ta fram regionala planeringsunderlag, dessa ska vara klara 31 oktober 2023.
- Propositionen "Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden" har godkänts av riksdagen (därmed införs det nya omställningstudiestödet 1 oktober).

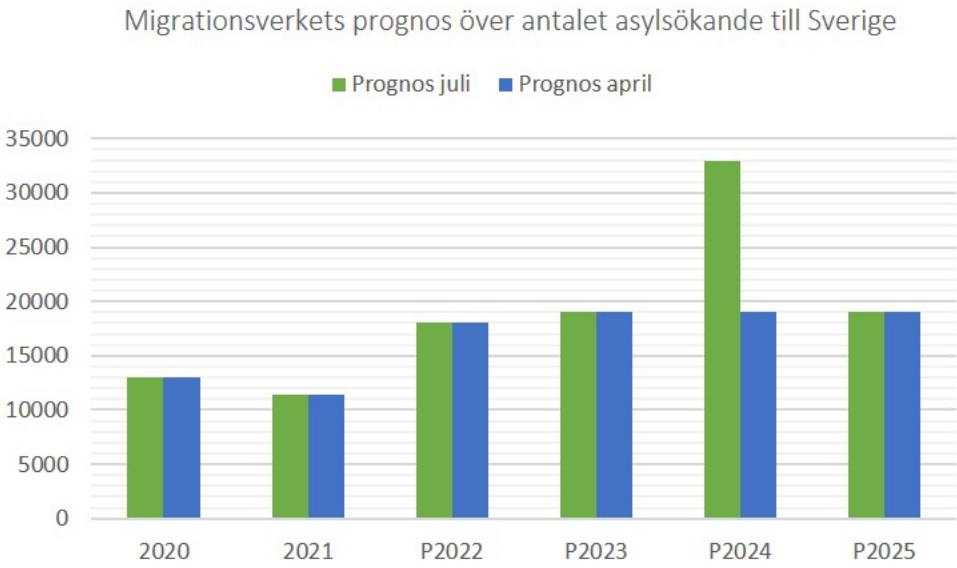
Bifogade filer

[Utredningar-och-politiska-frslag-status-sommar-2022.pdf](#)

Många skyddsbehövande från Ukraina blir kvar i Sverige en längre tid

Migrationsverket bedömer att många skyddsbehövande från Ukraina blir kvar i Sverige en längre tid. Det innebär ökade kostnader för mottagandet – för 2023 uppskattas ytterligare sju miljarder kronor be...

Kommentar: Hittills har ca 43 000 personer från Ukraina sökt skydd i Sverige. I Migrationsverkets senaste prognos (29 juli) resonerar myndigheten för första gången om de ukrainska flyktingarnas status på längre sikt. Migrationsverket räknar med att ca 40 % av de ukrainska flyktingarna som idag vistas i Sverige under massflyktsdirektivet så småningom kommer att söka asyl i landet. Med anledning av detta skriver man upp prognosen för det totala antalet asylsökande under 2024 med 14 000 personer, en ökning med 42 % från föregående prognos. För 2022 och 2023 ligger prognosen fast på 18 000 respektive 19 000 asylsökande.

Kartläggning av kombinationsutbildningar med fokus på yrkesutbildning

Den här rapporten redovisar resultatet av en kartläggning som Linköpings universitet har genomfört på uppdrag av Skolverket. Rapporten, som är en del av det nationella projektet Kombinationsutbildning sfi, fokuserar särskilt på yrkesutbildningen inom kombinationsutbildningarna.

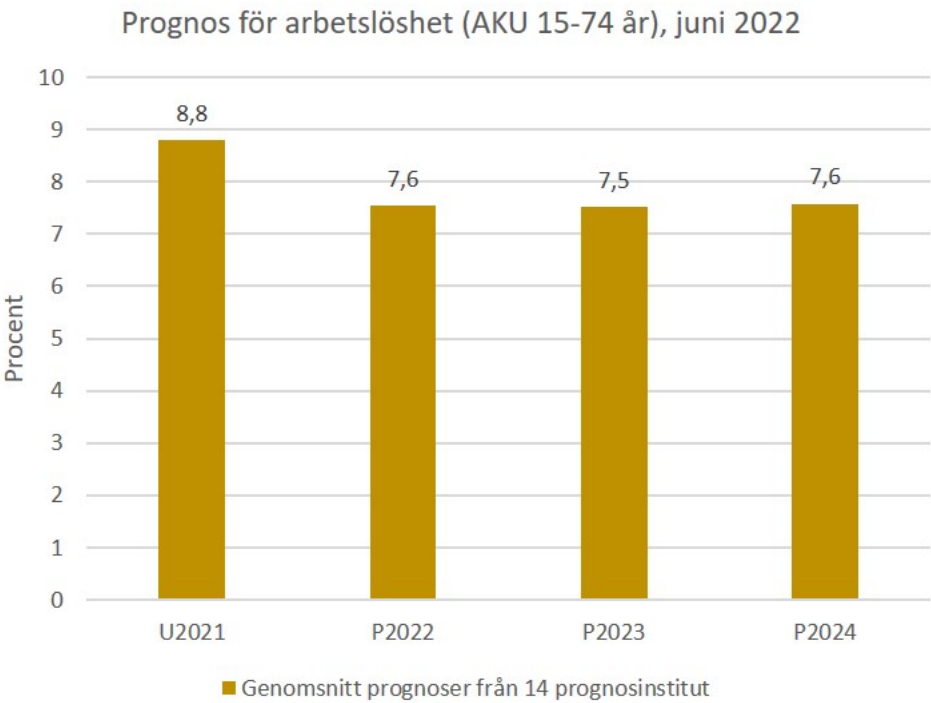
Kommentar: Kombinationsutbildningar har fått mycket uppmärksamhet på senare tid. Regeringen lyfter fram dem som särskilt viktiga och kommunerna har fått ekonomiska incitament att upphandla fler kombinationsutbildningar (högre statsbidrag och slopat medfinansieringskrav). Men kombinationsutbildningar har också ifrågasatts, t.ex. om det är realistiskt att elever utan grundläggande kunskaper i svenska har en chans att tillgodogöra sig gymnasiala yrkesutbildningar.

I den här rapporten utvärderas kombinationsutbildningar som utbildningsform och flera intressanta slutsatser dras.

Inom AcadeMedia Vux bedriver vi kombinationsutbildningar i flera kommuner och rapporten kan användas som diskussionsunderlag inom dessa verksamheter. Slutsatserna är även användbara i vårt arbete med anbud, där vårt arbetssätt för kombinationsutbildningar inte sällan ska beskrivas. (Se mer om detta under bevakningsområde Upphandling sist i rapporten.)

Arbetsmarknadsläget augusti 2022

Under sommaren har det publicerats prognoser över arbetslöshet (AKU 15-74 år) från 14 olika prognosinstitut. Den samlade bilden är att arbetslösheten bottnar under 2023 och ligger still under 2024.

Konjunkturinstitutets prognosjämförelse, egen sammanställning

Kommentar:

- Trots kristoner står svensk arbetsmarknaden stark, och väntas inte väsentligt försämras de kommande 1-2 åren.
- Långtidsarbetslösheten har minskat 12 månader i rad, ett faktum som ännu inte fått något stort genomslag i debatten.
- Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) är [rekordlåg](#).
- Personer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden har dock fortsatt svårt. Antalet som varit arbetslösa mer än två år har, med ett fåtal undantag, ökat varje månad sedan 2009.
- Sammantaget talar i nuläget den starka arbetsmarknaden för att efterfrågan på vuxenutbildning (yh och komvux) inte ökar väsentligt, trots vikande konjunktur.

HANDELSKAMMAREN

Brist på utbildningsplatser i Skåne - hot mot dataspelsbranschen

- Om det senaste decenniets tillväxt håller i sig, vilket alla prognoser pekar på, behöver vi vara 40 000 spelutvecklare i Sverige 2030 varav en stor del av dessa i Skåne. För att klara av den kompetensförsörjningen behöver vi satsa nu, säger Johanna Nylander, analytschef på Dataspelsbranschen.

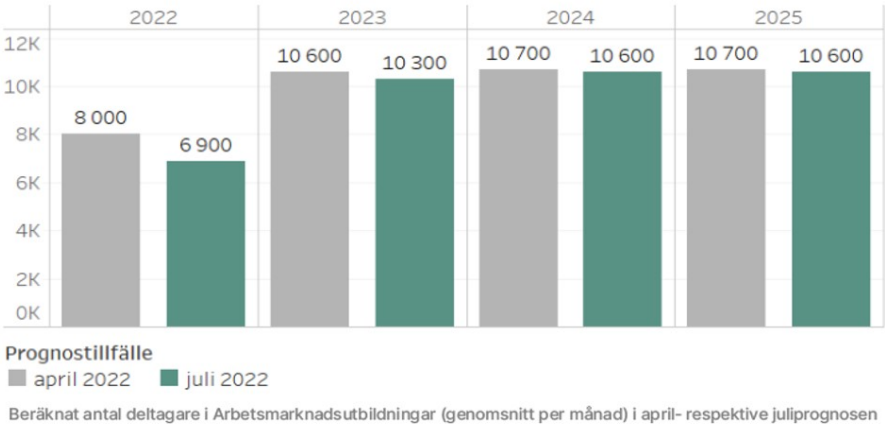
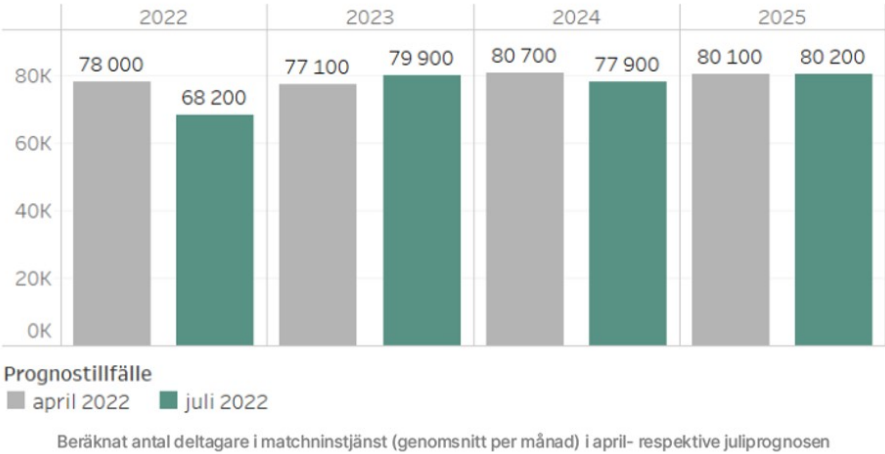
WERKET

Ny prognos från AF - tydlig minskning i KROM och AUB

Årets näst sista prognos (juli) över AF:s utbetalningar innebär stora nedjusteringar av antalet deltagare i tjänster och utbildningar under 2022 jämfört med föregående prognos.

Antalet deltagare inom KROM beräknas bli 68 200 i snitt per månad, vilket är en minskning med 9 800 (-12,6 procent) jämfört med föregående prognos.

Antalet deltagare inom arbetsmarknadsutbildningar (AUB) under 2022 beräknas nu till 6 900 per månad i genomsnitt, vilket innebär en minskning om 1 100 deltagare (-13,8 procent) jämfört med föregående prognos.

KONKURRENTER

UPPSALA.SE

Uppsala nästa kommun att få nej på KROM

Kommuners vara eller icke vara som leverantörer av Arbetsförmedlingens tjänst Kundval Rusta och Matcha (KROM) har diskuterats åtskilligt sedan tjänsten annonserades. Flera kommuner har lämnat anbud/ansökan i Arbetsförmedlingens LOV-upphandling, lika många har fått avslag. I samtliga fall har Arbetsförmedlingen underkänt referensuppdragen. Uppsala kommuns ansökan har nu gått samma öde tillmötes (beslut från AF 21 mars).

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolan Väst och Folkuniversitetet tecknar nytt samverkansavtal

För att möta det ökade behovet av omställningsutbildningar ingår Högskolan Väst och Folkuniversitetet i ny strategisk satsning. Redan i september startar en ny uppdragsutbildning inom ramen för samverkan.

I början av året införde regeringen ett nytt omställningsstudiestöd, för att stärka arbetstagarens ställning på arbetsmarknaden. Detta skapar nya möjligheter för kompetensutveckling och omställning. Det innebär också att det måste ske en utveckling hos utbildningsaktörerna och i utbildningsutbudet.

Kommentar: Det nya omställningsstudiestödet riktar sig till personer som är etablerade på arbetsmarknaden och som vill ställa om eller höja sin kompetens. För att möjliggöra studier för personer som redan arbetar är omställningsstudiestödet betydligt mer generöst än det reguljära studiestödet. Fr.o.m. 1 oktober kan man söka omställningsstudiet för utbildning som startar tidigast 1 januari 2023.

Regeringen har gett i uppdrag åt representanter för vuxenutbildningen att ta fram ett anpassat utbildningsutbud för den nya målgruppen. Det är i ljuset av detta uppdrag man ska se Högskolan Västs och Folkuniversitetets samverkan.

EGEN

Stockholm tillämpar LOU:s nya regler för köp av vuxenutbildning

I februari infördes en möjlighet att handla upp vuxenutbildning på ett friare sätt. Vi har följt utvecklingen noggrant efter detta. Ett friare förfarande innebär nya möjligheter, men vi ser också risker (främst att kommunerna väljer ett förfarande som gynnar andra leverantörer). Än så länge har kommunerna intagit en försiktig hållning och upphandlat ungefär som tidigare, men nu pågår två stora upphandlingar som använder de nya reglerna i LOU.

1. Stockholm stad var först ut med att hänvisa till de nya möjligheterna i den nu pågående upphandlingen av utbildning inom Bygg- och anläggningsprogrammet. Man använder en "öppen form" där leverantörer kan ansluta sig till avtalet löpande. Det liknar en auktorisation, men där auktorisationen egentligen saknade lagligt stöd har den öppna formen stöd i LOU:s nya regler, anser Stockholms stad. Man har satt avtalstiden till 10 år, och förvaltningen föreslår att den öppna formen framöver ska användas även för köp av annan investeringstung vuxenutbildning.

2. "Femkanten" (fem norrländska kommuner med Luleå i spetsen) hänvisar också till de nya reglerna i sin pågående upphandling av vuxenutbildning. De har valt en modell med möjlighet för anbudslämnaren att under anbudstiden förhandla om ett 40-tal krav, och med en avtalstid på hela 8 år.

Att avtalstiden enligt LOU inte längre är begränsad till 4 år är en av de viktigaste förändringarna. Att vinna upphandlingar, och att vinna rätt upphandlingar, blir därmed ännu viktigare.

SKOLVERKET.SE

Skolverkets stödmaterial om kombinationsutbildningar

Här hittar du stöd för planering, genomförande och utveckling i arbetet med kombinationsutbildningar. Kombinationsutbildningar är yrkesutbildningar på gymnasial nivå i kombination med sfi eller svenska som andraspråk (sva) inom komvux.

Kommentar: Svarar ni i upphandlingar där kombinationsutbildningar efterfrågas? Ingår ert upplägg för kombinationsutbildningar i utvärderingen av ert anbud? Då kan Skolverkets stödmaterial vara användbart, som ramverk för att skapa vinnande beskrivningar av vår leveransmodell för kombinationsutbildningarna.

(Se även rubriken "Kartläggning av kombinationsutbildningar med fokus på yrkesutbildning", under bevakningsområde Demografi ovan.)

Academedia

support@nobicon.se, +46 (0)90 14 42 70

Gå till portalen
Avsluta prenumeration

Läs villkor och information om behandling av personuppgifter